آز سیستمهای عامل

Operating Systems Lab

دانشكدهي مهندسي كامپيوتر

گزارش آزمایش ۸: آشنایی با توابع سیستمی

ملیکا علیزاده ۴۰۱۱۰۶۲۵۵ الینا هژبری ۴۰۱۱۷۰۶۶۱

۳.۸ آزمایش ۱

در این بخش باید با نوشتن یک ماژول سطح هسته آدرس تمامی توابع سیستمی موجود در هستهی سیستمعامل لینوکس را چاپ کنیم. ولی قبل از نوشتن ماژول، باید دستور زیر را اجرا کنیم تا هدر لینوکس با توجه به نسخهی هستهی فعلی آپدیت شود:

sudo apt install build-essential linux-headers-\$(uname -r)

بعد باید دو فایل ماژول و Makefile آن را بنویسیم. در کد ماژول ابتدا ماژول را به صورت GPL تعریف میکنیم تا هسته بعضی محدودیتها را برای ماژول در نظر بگیرد. بعد متغیرهای زیر را تعریف میکنیم:

kallsyms_lookup_name_fn یک اشاره گر به تابع است تا آدرس واقعی ٰkallsyms_lookup_name را ذخیره کند. kallsyms_lookup_name برای آدرس نمادین kallsyms_lookup_name

syscall_table اشاره گر به جدول syscall ها و syscall تعداد syscallها را نگه می دارد.

```
#include <linux/module.h>
r #include <linux/kernel.h>
r #include <linux/kprobes.h>
b #include <linux/kallsyms.h>
f #include <linux/unistd.h>

MODULE_LICENSE("GPL");

static unsigned long (*kallsyms_lookup_name_fn)(const char *name);
static struct kprobe kp = { .symbol_name = "kallsyms_lookup_name" };
static unsigned long *syscall_table;
static size_t num_syscalls;
```

در تابع زیر تعداد syscallها مشخص می شود. به این صورت که اگر NR_syscalls یا NR_syscalls_ باشد آن را در ادامه استفاده می کنیم تا در هنگام چاپ از تعداد واقعی توابع سیستمی بیشتر جلو نرویم.

```
static size_t detect_syscall_count(void)

{
    #if defined(NR_syscalls)
    return NR_syscalls;

    #elif defined(_NR_syscalls)
    return __NR_syscalls;

    #else
    return 512;

    #endif
}
```

در ادامه دو تابع اصلی ماژول را داریم. تابع init با لود شدن ماژول اجرا می شود و ابتدا تعداد کل syscall را پیدا می کند. حال با استفاده از kprobe آدرس واقعی kallsyms_lookup_name را در اشاره گر آن ذخیره می کنیم و بعد kprobe را حذف می کنیم. حال با استفاده از تابع kallsyms_lookup_name آدرس جدول syscall های هسته را می گیریم. بعد در یک حلقه روی کل جدول syscallها آدرس و اسم توابع را چاپ می کنیم. در تابع exit هم وقتی ماژول از هسته خارج می شود یک پیغام چاپ می کنیم.

```
static int __init syslist_init(void)
        int i;
        num_syscalls = detect_syscall_count();
        register_kprobe(&kp);
        kallsyms_lookup_name_fn = (void *)kp.addr;
        unregister_kprobe(&kp);
        syscall_table = (unsigned long *)kallsyms_lookup_name_fn("sys_call_table");
        for (i = 0; i < num_syscalls; i++)</pre>
            if (syscall_table[i])
                printk("syscalls_lister: syscall[%d] = %px (%pS)\n",
                       i, (void *)syscall_table[i], (void *)syscall_table[i]);
        return 0;
    }
۱۸
    static void __exit syslist_exit(void)
        printk("syscalls_lister: module unloaded.\n");
    module_init(syslist_init);
    module_exit(syslist_exit);
```

فايل Makefile هم به صورت زير مينويسيم.

```
obj-m += syscalls_lister.o

KDIR := /lib/modules/$(shell uname -r)/build

PWD := $(shell pwd)

all:

$(MAKE) -C $(KDIR) M=$(PWD) modules

clean:

$(MAKE) -C $(KDIR) M=$(PWD) clean
```

اگر از فایل unistd.h استفاده کنیم فقط اسم توابع و شمارهی آنها را بدست می آوریم و چون به آدرس توابع هم نیاز داریم پس از جدول syscallها استفاده کردیم. حال با استفاده از دستورات زیر ماژول را لود و اجرا می کنیم. آماده کردن فایل اجرایی یا ko. ماژول:

make

لودكردن ماژول در هسته:

sudo insmod syscalls_lister.ko

مشاهدهي خروجي:

sudo dmesg

و برای آنلود ماژول و پاککردن فایل اجرایی آن:

sudo rmmod syscalls_lister

make clean

```
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3$ nano syscalls_lister.c
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3$ nano Makefile
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3$ make
make -C /lib/modules/6.14.0-27-generic/build M=/home/401106255-401170661/oslab8/8.3 modules
make[1]: Entering directory '/usr/src/linux-headers-6.14.0-27-generic'
make[2]: Entering directory '/home/401106255-401170661/oslab8/8.3'
warning: the compiler differs from the one used to build the kernel
  The kernel was built by: x86_64-linux-gnu-gcc-13 (Ubuntu 13.3.0-6ubuntu2~24.04) 13.3.0
                             gcc-13 (Ubuntu 13.3.0-6ubuntu2~24.04) 13.3.0
  You are using:
  CC [M] syscalls_lister.o
  MODPOST Module.symvers
  CC [M] syscalls_lister.mod.o
  CC [M]
          .module-common.o
  LD [M] syscalls_lister.ko
  BTF [M] syscalls_lister.ko
Skipping BTF generation for syscalls_lister.ko due to unavailability of vmlinux
make[2]: Leaving directory '/home/401106255-401170661/oslab8/8.3'
make[1]: Leaving directory '/usr/src/linux-headers-6.14.0-27-generic'
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3$ sudo insmod syscalls_lister.ko
```

```
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3$ sudo dmesq
  6921.432671] syscalls_lister: syscall[0] = ffffffff8e1c0340 (_
                                                                 _x64_sys_read+0x0/0x30)
  6921.432698] syscalls lister: syscall[1] = fffffff8e1c04c0
                                                                 _x64_sys_write+0x0/0x30)
  6921.432707] syscalls_lister: syscall[2] = ffffffff8e1bb460
                                                                 _x64_sys_open+0x0/0xa0)
  6921.432719] syscalls_lister: syscall[3] = ffffffff8e1b7600
                                                                 _x64_sys_close+0x0/0x90)
  6921.432727] syscalls_lister: syscall[4] = ffffffff8e1c87f0
                                                                 x64_sys_newstat+0x0/0x20)
  6921.432737] syscalls_lister: syscall[5] = ffffffff8e1c84f0
                                                                 x64_sys_newfstat+0x0/0x20)
  6921.432745] syscalls_lister: syscall[6] = ffffffff8e1c8b20
                                                                 x64_sys_newlstat+0x0/0x20)
  6921.432754] syscalls_lister: syscall[7] = ffffffff8e1e20c0
                                                                 _x64_sys_poll+0x0/0x150)
  6921.432761] syscalls lister: syscall[8] = ffffffff8e1bc370
                                                                 x64_sys_lseek+0x0/0x30)
  6921.432771] syscalls_lister: syscall[9] = fffffff8dce1710
                                                                 x64_sys_mmap+0x0/0x70)
  6921.432780] syscalls_lister: syscall[10] = ffffffff8e0fe7d0
                                                                  _x64_sys_mprotect+0x0/0x30)
  6921.432790] syscalls_lister: syscall[11] = ffffffff8e0f8270
                                                                  _x64_sys_munmap+0x0/0x30)
  6921.432800] syscalls_lister: syscall[12] = ffffffff8e0f90e0
                                                                  x64_sys_brk+0x0/0x20)
                                                                  x64_sys_rt_sigaction+0x0/0x120)
  6921.432809] syscalls_lister: syscall[13] = ffffffff8dda5420
  6921.432821] syscalls_lister: syscall[14] = ffffffff8dd9d040
                                                                  x64_sys_rt_sigprocmask+0x0/0xe0)
  6921.432866] syscalls_lister: syscall[15] = ffffffff8dcd6260
                                                                  do_sys_rt_sigreturn+0x0/0x100)
  6921.432879] syscalls_lister: syscall[16] = ffffffff8e1de450
                                                                  x64_sys_ioctl+0x0/0xe0)
  6921.432890] syscalls_lister: syscall[17] = ffffffff8e1bf4f0
                                                                  x64_sys_pread64+0x0/0xd0)
                                                                  x64_sys_pwrite64+0x0/0xd0)
  6921.433031] syscalls_lister: syscall[18] = fffffff8e1c0090
  6921.433042] syscalls_lister: syscall[19] = ffffffff8e1bd560
                                                                  x64_sys_readv+0x0/0x30)
  6921.433048] syscalls lister: syscall[20] = ffffffff8e1be040
                                                                  x64_sys_writev+0x0/0x30)
  6921.433054] syscalls_lister: syscall[21] = fffffff8e1b7b10
                                                                  x64_sys_access+0x0/0x30)
  6921.433061] syscalls_lister: syscall[22] = ffffffff8e1cf1f0
                                                                  x64_sys_pipe+0x0/0x20)
  6921.433070] syscalls_lister: syscall[23] = ffffffff8e1e29f0
                                                                  x64_sys_select+0x0/0x40)
  6921.433076] syscalls_lister: syscall[24] = ffffffff8de05fd0
                                                                  do_sys_sched_yield+0x0/0x20)
  6921.433087] syscalls_lister: syscall[25] = ffffffff8e1010f0
                                                                  x64_sys_mremap+0x0/0x40)
  6921.433096] syscalls lister: syscall[26] = fffffff8e1014c0 (
                                                                  _x64_sys_msync+0x0/0x30)
0x0/0x120
 6921.437426] syscalls_lister: syscall[447] = ffffffff8e1ac280 (__x64_sys_memfd_secret+0x0/0xc0)
 6921.437433] syscalls_lister: syscall[448] = ffffffff8e088ad0 (__x64_sys_process_mrelease+0x0/0x
20)
 6921.437445] syscalls lister: syscall[449] = ffffffff8decc210 (__x64_sys_futex_waitv+0x0/0x40)
 6921.437453] syscalls lister: syscall[450] = ffffffff8e165bf0 (_x64_sys_set_mempolicy_home_node
+0x0/0x30
 6921.437465] syscalls_lister: syscall[451] = ffffffff8e07ddd0 (__x64_sys_cachestat+0x0/0x200)
 6921.437476] syscalls_lister: syscall[452] = fffffff8e1b9d00 (__x64_sys_fchmodat2+0x0/0x30)
 6921.437485] syscalls_lister: syscall[453] = fffffff8dd4da90 (__x64_sys_map_shadow_stack+0x0/0x
d0)
 6921.437495] syscalls_lister: syscall[454] = ffffffff8decb1e0 (__x64_sys_futex_wake+0x0/0xb0)
 6921.437502] syscalls lister: syscall[455] = ffffffff8decb2a0 (_x64_sys_futex_wait+0x0/0x140)
 6921.437509] syscalls lister: syscall[456] = fffffff8decc3b0 (
                                                                  _x64_sys_futex_requeue+0x0/0x30)
 6921.437516] syscalls_lister: syscall[457] = ffffffff8e1f66a0 (
                                                                  __x64_sys_statmount+0x0/0x30)
                                                                  _x64_sys_listmount+0x0/0x30)
 6921.437527] syscalls lister: syscall[458] = fffffff8e1f6960 (
 6921.437537] syscalls lister: syscall[459] = ffffffff8e3c40d0 (__x64_sys_lsm_get_self_attr+0x0/0
x30)
 6921.437546] syscalls_lister: syscall[460] = ffffffff8e3c4050 (__x64_sys_lsm_set_self_attr+0x0/0
x30)
 6921.437553] syscalls_lister: syscall[461] = ffffffff8e3c4250 (__x64_sys_lsm_list_modules+0x0/0x
f0)
 6921.437560] syscalls_lister: syscall[462] = ffffffff8e11b170 (__x64_sys_mseal+0x0/0x30)
 6921.437569] syscalls lister: syscall[463] = ffffffff8e201c50 (__x64_sys_setxattrat+0x0/0x120)
 6921.437577] syscalls_lister: syscall[464] = ffffffff8e2023a0 (__x64_sys_getxattrat+0x0/0x120)
 6921.437585] syscalls_lister: syscall[465] = ffffffff8e1ffe50 (__x64_sys_listxattrat+0x0/0x40)
 6921.437597] syscalls_lister: syscall[466] = ffffffff8e200b80 (__x64_sys_removexattrat+0x0/0x30)
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3S
```

```
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3$ sudo rmmod syscalls_lister.ko
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3$ make clean
make -C /lib/modules/6.14.0-27-generic/build M=/home/401106255-401170661/oslab8/8.3 clean
make[1]: Entering directory '/usr/src/linux-headers-6.14.0-27-generic'
make[2]: Entering directory '/home/401106255-401170661/oslab8/8.3'
CLEAN Module.symvers
make[2]: Leaving directory '/home/401106255-401170661/oslab8/8.3'
make[1]: Leaving directory '/usr/src/linux-headers-6.14.0-27-generic'
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3$ sudo dmesg -C
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.3$
```

شكل ٣: آنلود ماژول

۴.۸ آزمایش ۲

در این آزمایش با استفاده از LD_PRELOAD یک کتابخانه اشتراکی ایجاد کرده که رفتار دستور ls را تغییر دهد. هدف از این کد این است که وقتی ls یک پوشه خالی را بررسی میکند، به جای اینکه چیزی نمایش دهد، یک سری فایل تقلبی نمایش دهد. ابتدا با استفاده از دستور strace ls توابع سیستمیای که توسط ls استفاده می شود را بررسی میکنیم. به طور کلی دستور ۲ ای کار را انجام می دهد.

- بررسی نام فایلهای موجود
- بررسی اطلاعات فایل مثل سایز و زمان تغییر و ...

در ابتدا توابع سیستمی reddir و openat و access را تغییر دادیم ولی این توابع در هنگام چک کردن اطلاعات فایل دچار ارور می میشدند و مشخص می شد که فایل وجود ندارد پس در ادامه توابع دیگری مثل setdents64 و xstat ____ را تغییر دادیم. در کد زیر ابتدا یک سری هدر فایل برای دسترسی به توابع کتابخانه ای و ساختارهای داده سیستم را فراخوانی میکنیم. در ادامه یک ساختار تعریف کردیم تا اطلاعات هر پوشه یا فایل در آن ذخیره شود. این اطلاعات شامل شماره ی اینود فایل، آفست، طول فایل، نوع و نام فایل می شود. اسامی فایل های تقلبی هم تعریف شده است.

```
#define _GNU_SOURCE
   #include <dlfcn.h>
    #include <stdio.h>
    #include <string.h>
    #include <errno.h>
    #include <sys/stat.h>
    #include <stdint.h>
    #include <sys/syscall.h>
   #include <dirent.h>
    #include <unistd.h>
    #include <fcntl.h>
   struct linux_dirent64 {
        uint64_t d_ino;
۱۵
        int64_t d_off;
        uint16_t d_reclen;
        uint8_t d_type;
        char d_name[];
    };
    static const char* fake_file_name = "faketext.txt";
    static const char* fake_dir_name = "fakefile";
    static ssize_t (*real_getdents64)(int, void*, size_t) = NULL;
    static int (*real___xstat)(int, const char*, struct stat*) = NULL;
    static int (*real_lstat)(const char*, struct stat*) = NULL;
    static int fake_file_returned = 0;
    static int fake_dir_returned = 0;
```

در تابع زیر یک مسیر را به عنوان ورودی گرفته و مسیر فایل تقلبی را ایجاد میکند. و در صورت تقلبی بودن مسیر مقدار نوع فایل را مشخص میکند و ۱ را برمیگرداند.

```
int is_fake_path(const char* path, int* type) {
    size_t path_len = strlen(path);
    size_t file_len = strlen(fake_file_name);
    size_t dir_len = strlen(fake_dir_name);

if (path_len >= file_len && strcmp(path + path_len - file_len, fake_file_name) == 0) {
        * type = DT_REG;
        return 1;
    }

if (path_len >= dir_len && strcmp(path + path_len - dir_len, fake_dir_name) == 0) {
        * type = DT_DIR;
        return 1;
    }

* type = 0;
    return 0;
}
```

در بخش زیر باید تابع سیستمی getents64 را تغییر دهیم. به طوری که فایلها و پوشههای تقلبی را پنهان کنیم تا وقتی ls خواست اطلاعات این فایلها را با توابع سیستمی دیگر بررسی کند دچار خطا نشود. ابتدا تابع اصلی getdents64 را فراخوانی میکند تا real_getdents64 محتویات واقعی پوشه را بخواند.سپس اگر هنوز ورودی های تقلبی را برنگردانده باشد، آنها را به بافری که توسط getdents64 پر شده است، اضافه میکند. که باعث می شود این فایل ها در خروجی نمایش داده شوند.

```
ssize_t getdents64(int fd, void* dirp, size_t count) {
    if (!real_getdents64) {
        real_getdents64 = dlsym(RTLD_NEXT, "getdents64");
   }
    ssize_t bytes_read = real_getdents64(fd, dirp, count);
    if (bytes_read == -1) {
        return -1;
   }
    struct linux_dirent64* d;
    char* bpos;
    if (!fake_file_returned && !fake_dir_returned) {
        d = (struct linux_dirent64*) dirp;
        bpos = (char*) dirp;
        if (count - bytes_read >= sizeof(struct linux_dirent64) + strlen(fake_dir_name) + 1) {
            d->d_ino = 12345679;
            d->d_off = bytes_read;
            d->d_type = DT_DIR;
            strcpy(d->d_name, fake_dir_name);
            d->d_reclen = sizeof(struct linux_dirent64) + strlen(d->d_name) + 1;
            bytes_read += d->d_reclen;
            d = (struct linux_dirent64*)((char*)d + d->d_reclen);
```

```
fake_dir_returned = 1;

fake_file_name) = 1;

fake_file_returned = 1;

fake_
```

توابع زیر برای ارائه اطلاعات در مورد یک فایل یا پوشه استفاده میشوند. ابتدا طبق تابع is_fake_path جعلی بودن یا نبودن مسیر را مشخص میکند. اگر بود یک ساختار ساختگی ایجاد میکند و در غیر اینصورت تابع اصلی صدا زده و اطلاعات درست را میدهد.

```
int __xstat(int ver, const char *path, struct stat *buf) {
        if (!real___xstat) {
            real___xstat = dlsym(RTLD_NEXT, "__xstat");
        }
        int type;
        if (is_fake_path(path, &type)) {
            memset(buf, 0, sizeof(struct stat));
            buf->st_uid = geteuid();
            buf->st_gid = getegid();
            buf->st_ino = (type == DT_REG) ? 12345678 : 12345679;
            if (type == DT_REG) {
                buf->st_mode = S_IFREG | 0755;
                buf->st_size = 100;
            } else {
                buf->st_mode = S_IFDIR | 0755;
                buf->st_size = 4096;
            return 0;
        return real___xstat(ver, path, buf);
    }
۲۳
    int lstat(const char *path, struct stat *buf) {
        if (!real_lstat) {
            real_lstat = dlsym(RTLD_NEXT, "lstat");
        }
۲۸
```

49

```
int type;
        if (is_fake_path(path, &type)) {
            memset(buf, 0, sizeof(struct stat));
            buf->st_uid = geteuid();
            buf->st_gid = getegid();
            buf->st_ino = (type == DT_REG) ? 12345678 : 12345679;
            if (type == DT_REG) {
                buf->st_mode = S_IFREG | 0755;
                buf->st_size = 100;
            } else {
                buf->st_mode = S_IFDIR | 0755;
                buf->st_size = 4096;
            }
            return 0;
40
        return real_lstat(path, buf);
    }
۴٧
```

برای تست ابتدا یک فایل خالی ساخته و کد را کامپایل و به صورت یک فایل کتابخانهی اشتراکی تبدیل میکنیم و سپس دستور ls را با استفاده از LD_PRELOAD اجرا میکنیم یا به عبارتی دستورات زیر را اجرا میکنیم:

gcc -shared -fPIC -o fake_ls.so fake_ls.c

LD PRELOAD="./fake ls.so" ls <path to emptydir>

```
401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.4$ mkdir emptyfile

401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.4$ nano fake_ls.c

401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.4$ sudo gcc -shared -fPIC -o fake_ls.so fake_ls.c -ldl

401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.4$ LD_PRELOAD=./fake_ls.so ls /home/401106255-401170661

/oslab8/8.4/emptyfile/

fakefile faketext.txt

401106255-401170661@ubuntu24:~/oslab8/8.4$
```

شكل ۴: نمايش خروجي و دستورات استفاده شده